

Češka v Pákistánu. Ta země není pro citlivky

Stanislav Dvořák

Vzpomínky Češky Marcely Müllerové na život v Pákistánu jsou tématem knížky *Ve stínu duhy*. Popisuje ho jako jízdu na horské dráze a jisté je, že ta země není pro citlivky.

Obecně se u nás vydávají dva typy cestovatelských knížek. První, esejistický, je sice subjektivní, ale vykazuje i vědecký pohled. Analyzuje detailně tamní filozofii, náboženství, dějiny, faunu i flóru (například cestopisy Stanislava Komárka).

Ve stínu duhy patří ke druhé-

mu typu knížek, zážitkovým, které jsou nejčastější a jednoduše popisují to, co autor osobně viděl a jaké to v něm vyvolalo pocity. Nemůže tedy fungovat jako klíč k pochopení celé pákistánské kultury.

Ve stínu duhy je spíše osobní deník, v němž na delší teoretické úvahy není místo. Autorka se jako matka kojence vydává do Pákistánu s manželem, který má v Pešávaru pracovat na projektu týkajícím se prevence přírodních katastrof. Vzhledem k úrovni státu včetně hygieny, zdravotnictví, policie, bezpečnosti či dodávek energie by se

jejich plán dal označit za mírně řečeno odvážný.

Zážitky z let 2007 a 2008 vypráví Müllerová naprosto věrohodně, svižně a emotivně. Podrobně zachycuje pocity člověka ze Západu, který o zemi téměř nic neví, ale snaží

se tam poctivě navázat lidský kontakt a možná i proniknout do duší místních. Očima cizince se Pákistán může jevit jako totální chaos. Špína, nebezpečí, terorismus, bizarní zvyky, neproniknutelná mentalita.

Historiky nejsou „těžko uvěřitelné“, jak hlásá propagační text

na obálce, ale naopak logické a uvěřitelné. Každému, kdo cestoval na vlastní pěst v zemích indického kulturního okruhu, ledacos připomenou. Vypravěčka se snaží chovat k pákistánským zaměstnancům nebo řemeslníkům přátelsky, ale moc to nefunguje. Pracují neefektivně, občas nesmyslně a domluva je těžká. Postupně zjišťuje, že tamní lidé běžně lžou a slibují nemožné. Je to součást jejich mentality.

Pravda tam není definována jako soulad s fakty, pravda je to, co se zrovna hodí říct, co je

společensky únosné. Někteří bezostyšně rozkrádají i humanitární projekty, které měly pozvednout jejich zemi, a jakmile jde o náboženství nebo příbuzné, práci házejí přes palubu, i kdyby platili trojnásobek průměrné mzdy. Tamní lidé většinou neberou bílého sáhíba jako přítele sobě rovného a už vůbec ne ženu. Chování k ženám je ostatně tématem na samostatný článek.

Stále se zvyšující nebezpečí, častější bombové útoky nebo záhadné cizí auto, které ji pronásleduje po městě, doženou vypravěčku až k paranoidním

pocitům a slzám. Přijdou ale i pozitivní zážitky, třeba s dětmi ve škole, v níž po určitou dobu vyučuje.

Nejkrásnější chvíle pak zažívá s nespoutaným horským náruďkem Kálášů, který se liší od muslimské většiny. Dokonce zvažuje, že by s ním v horách načas zůstala, ale kvůli dítěti to nebylo možné.

**Marcela Müllerová:
Ve stínu duhy**

Host, 333 stran, 379 Kč

Hodnocení

75 %

Recenze